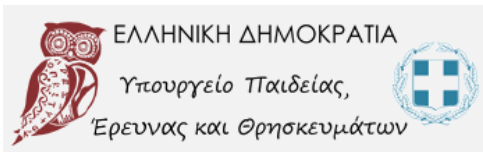

Έρευνα Καινοτομία και Ανάπτυξη

Κώστας Φωτάκης
Αναπληρωτής Υπουργός Έρευνας & Καινοτομίας

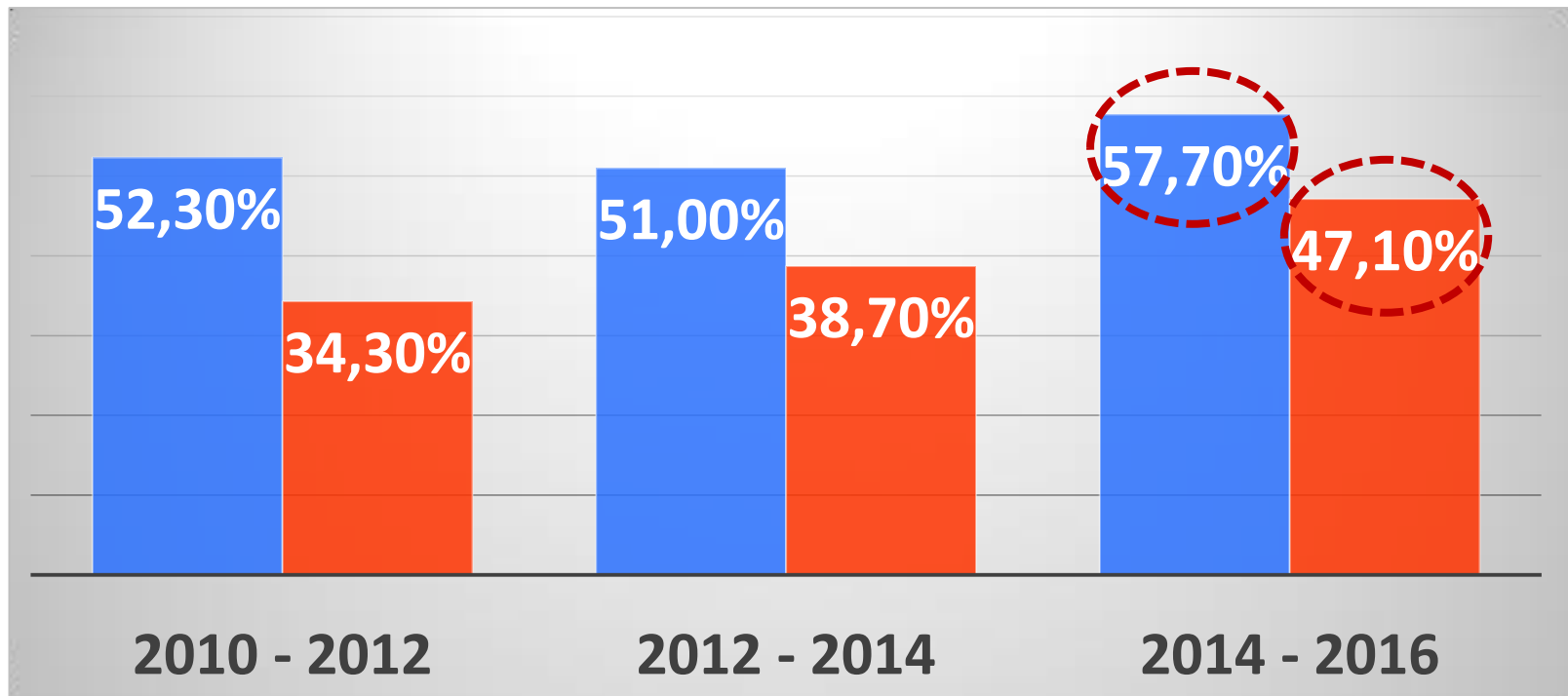
Γνώση, Καινοτομία και Ανταγωνιστικότητα

Η Ελλάδα,

- ➔ διαθέτει **αξιόλογο επιστημονικό δυναμικό** όμως
- ➔ κατατάσσεται διαχρονικά στην ομάδα χωρών της ΕΕ με **«Μέτριες» επιδόσεις Καινοτομίας (Moderate Innovator)**
- ➔ χαρακτηρίζεται από **έλλειμμα ανταγωνιστικότητας** που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη **μέτρια** ή **χαμηλή ένταση Γνώσης** στις περισσότερες ελληνικές επιχειρήσεις

Η Καινοτομία στην Ελλάδα

ΕΚΤ (2018), Βασικοί δείκτες για την καινοτομία στις ελληνικές επιχειρήσεις, 2014-2016

Ποσοστό (%) καινοτόμων ελληνικών επιχειρήσεων

Ποσοστό (%) ελληνικών επιχειρήσεων με καινοτομία προϊόντος ή/και διαδικασίας:

Σημαντική αύξηση την τριετία 2014-2016 ειδικότερα σε ΜΜΕ

Καινοτομία και Ανταγωνιστικότητα

- **Τύποι Καινοτομίας και προστιθέμενη αξία**
Χαμηλό ακόμη ποσοστό Καινοτομίας Προϊόντος ή/και Διαδικασίας
- **Χρηματοδοτικά εργαλεία για τη στήριξη Καινοτομίας υψηλού ρίσκου και δυνητικά μεγάλης προστιθέμενης αξίας**
- **Φαινόμενο “Innovate here – Exploit elsewhere”**
- **Απασχόληση επιστημόνων σε R&D**
(Ανά 1.000 κατοίκους στην Ελλάδα, 1,31 Ερευνητές απασχολούνται σε επιχειρήσεις έναντι 4,48 του μέσου όρου του ΟΟΣΑ)

(Πηγή: A. Cenci, *Innovation: the European Journal of Social Science Research*, 28, 443, 2015)

Η πρόκληση στη μεταμνημονιακή εποχή:

Ανάπτυξη που θα βασίζεται σε ένα νέο
παραγωγικό πρότυπο:
την Οικονομία της Γνώσης

➔ Η διαμόρφωση των πολιτικών και του κατάλληλου περιβάλλοντος για τη λεγόμενη **4^η Βιομηχανική Επανάσταση (4BE)** είναι σημαντική!

Η Έρευνα και η Οικονομία της Γνώσης

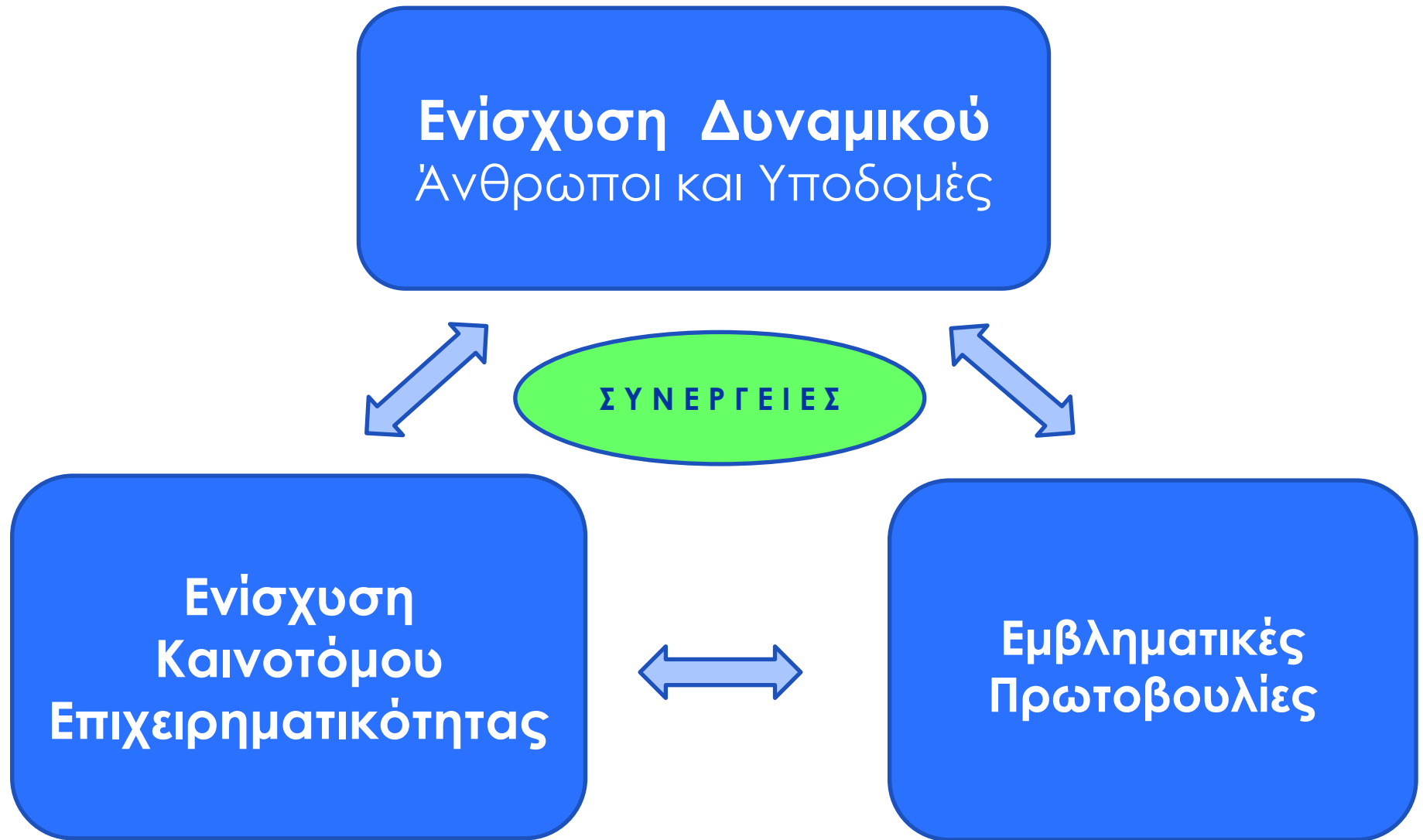
- ➔ Η Γνώση και η Καινοτομία που προέρχονται από την **επιστημονική Έρευνα**
- ➔ Η Έρευνα που προκύπτει από τη **ζήτηση** (demand-driven) ή την **επιστημονική περιέργεια** (curiosity driven) και οδηγεί σε **προσφορά** (supply side)
- ➔ Η **Πολιτική** που εφαρμόζεται καθορίζει την κατεύθυνση της **χρήσης** ή της **κατάχρησης** της Επιστημονικής Γνώσης και της μορφής της Ανάπτυξης που επιδιώκεται

Δύο διαφορετικά πρότυπα ανάπτυξης

ΕΤΟΣ	ΑΕΠ (δισ. €)	ΔΑΠΑΝΕΣ R&D (δισ. €)	ΠΟΣΟΣΤΟ (επί τοις % του ΑΕΠ)	ΣΥΝΘΗΚΕΣ
2017	180	2,03	1,13 %	ΚΡΙΣΗΣ
2004	194	1,07	0,53 %	«ΕΥΜΑΡΕΙΑΣ»

Στον ιδιωτικό τομέα, κατά την τελευταία τριετία, οι δαπάνες **αυξάνονται** (κυρίως από ίδια έσοδα) κατά **~30%** ετησίως

Έρευνα και Καινοτομία στην Ελλάδα

Μέτρα ανάσχεσης του brain drain:

Ποιοτικές θέσεις εργασίας και προοπτικές σταδιοδρομίας **τόσο** στον Δημόσιο **όσο** και στον Ιδιωτικό τομέα

Ελκυστικά περιβάλλοντα εργασίας

Προοπτικές που εμπνέουν

10.000 νέες θέσεις εργασίας **(2017-2020)**
για επιστήμονες **υψηλής εξειδίκευσης**
από τις δράσεις της **ΓΓΕΤ** και του **ΕΛΙΔΕΚ**

Στοιχεία από τις 2 πρώτες δράσεις του ΕΛΙΔΕΚ

1^η Προκήρυξη ΕΛΙΔΕΚ για Υποψήφιους Διδάκτορες
566 υποτροφίες

1^η Προκήρυξη ΕΛΙΔΕΚ για Μεταδιδάκτορες
188 ερευνητικές προτάσεις

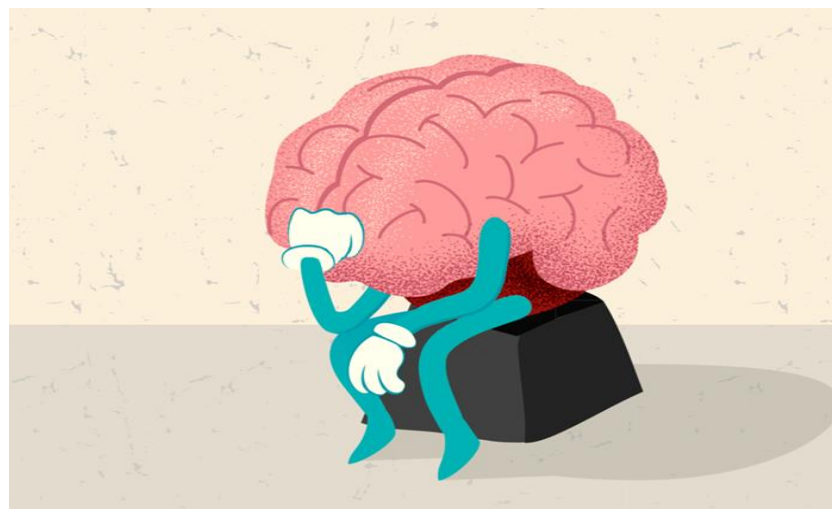
Σύνολο νέων θέσεων εργασίας **1262**

Το προφίλ των επιτυχόντων του ΕΛΙΔΕΚ

Δείγματα αναχαίτισης **brain waste**

34 %

των ΥΔ επιστρέφει στην Έρευνα
λόγω της υποτροφίας του ΕΛΙΔΕΚ

17 %

των μεταδιδακτόρων
επιστρέφει στην Έρευνα
λόγω της χρηματοδότησης του ΕΛΙΔΕΚ

Το προφίλ των επιτυχόντων του ΕΛΙΔΕΚ

Δείγματα αναχαίτισης **brain drain**

45 %

των ΥΔ παραμένει στην Ελλάδα λόγω της υποτροφίας του ΕΛΙΔΕΚ

49 %

των μεταδιδακτόρων παραμένει στην Ελλάδα λόγω της χρηματοδότησης του ΕΛΙΔΕΚ

Το προφίλ των επιτυχόντων του ΕΛΙΔΕΚ

Δείγματα αναχαίτισης **brain drain**

37

μεταδιδάκτορες επιστρέφουν στην Ελλάδα

25

λόγω της χρηματοδότησης του ΕΛΙΔΕΚ

Σύνθεση Ερευνητικών Ομάδων

1^η Προκήρυξη ΕΛΙΔΕΚ για Μεταδιδάκτορες (**188 ερευνητικές προτάσεις**)

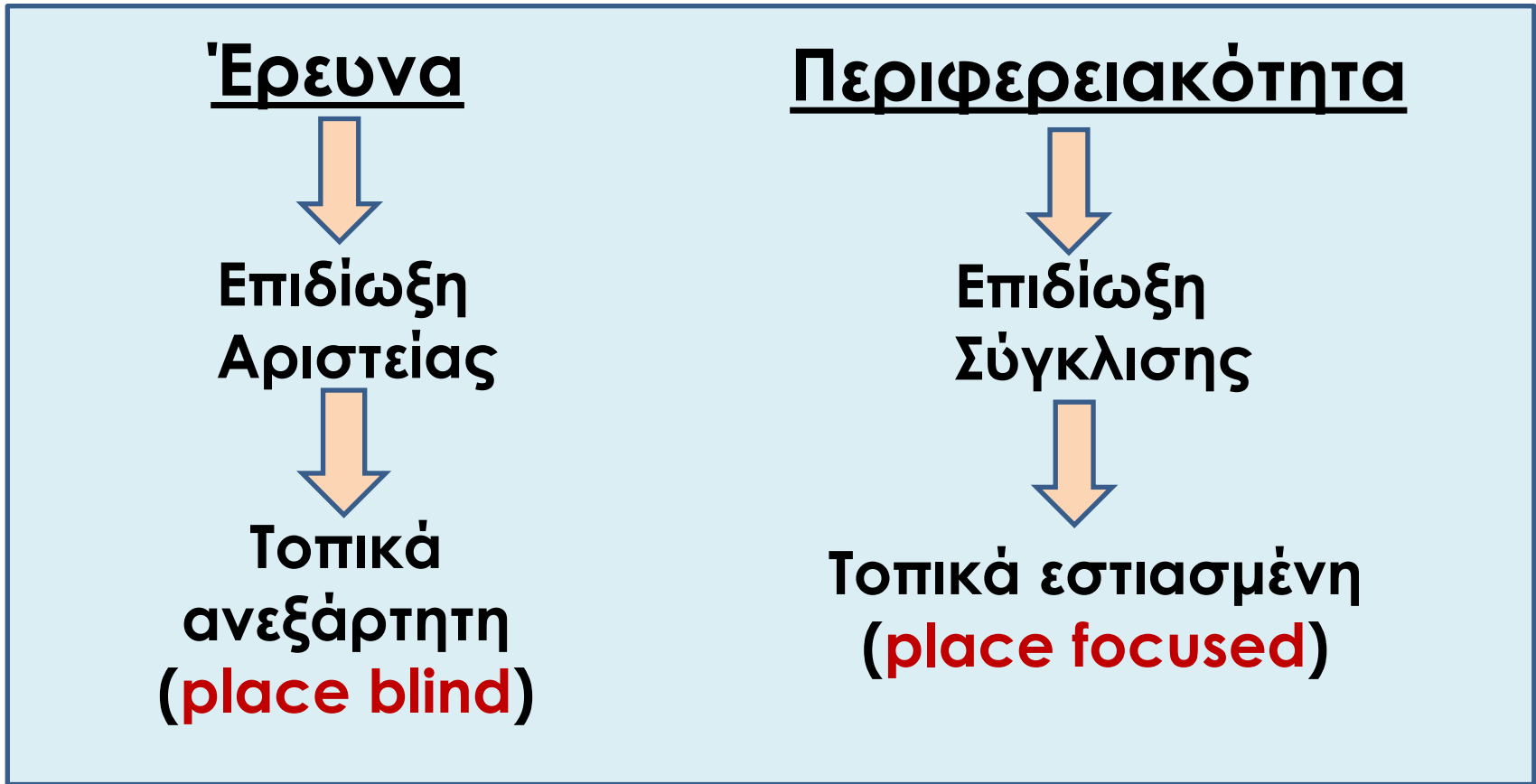

Εθνικές Ερευνητικές Υποδομές (ΕΥ)

Η “**Πρόσβαση**” σε ΕΥ είναι καίριας σημασίας

- ➔ Ενισχύονται **28** βασικές υποδομές που καλύπτουν όλα τα ερευνητικά πεδία (**91 εκ. €**)
- ➔ Ενίσχυση από το ΕΛΙΔΕΚ ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας (**24 εκ. €**)
- ➔ Υποδομές Εμβληματικών Δράσεων (**64 εκ. €**)
- ➔ Συμμετοχή στις μεγάλες Ευρωπαϊκές Υποδομές Έρευνας του ESFRI
- ➔ Υποδομές Περιφερειακής Αριστείας (**45 εκ. €**)

Έρευνα και Περιφερειακότητα

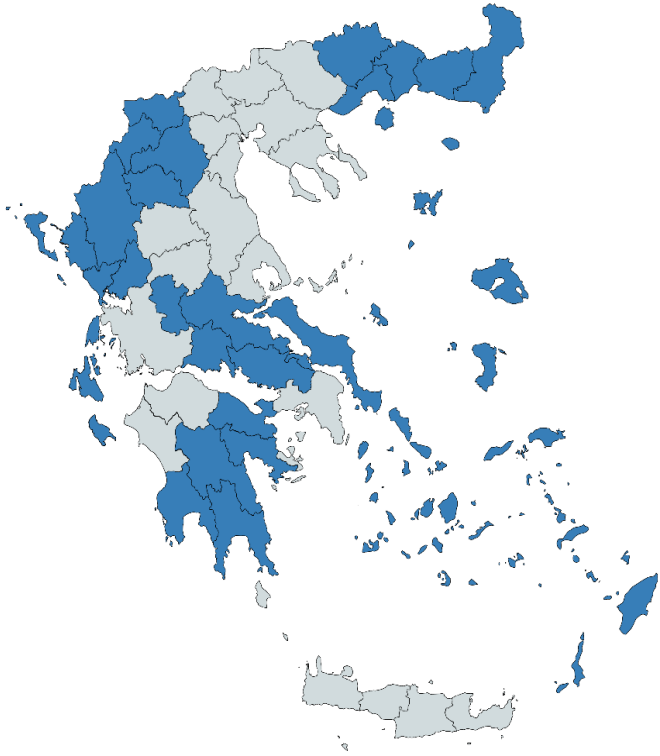
Πώς θα συνδυασθούν οι πολιτικές Έρευνας και Καινοτομίας με την Περιφερειακότητα;

➔ Υποδομές Περιφερειακής Αριστείας (**45 εκ. €**)

Περιφερειακή Αριστεία

στην Έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη
παραμεθόριες και νησιωτικές περιφέρειες της χώρας
και περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις

Περιφέρεια	Προϋπολογισμός (εκ. €)
Αν. Μακεδονία – Θράκη	13
Ήπειρος	12
Βόρειο Αιγαίο	8
Δυτ. Μακεδονία	4
Στερεά Ελλάδα	3
Πελοπόννησος	3
Νότιο Αιγαίο	1
Ιόνια νησιά	1
Σύνολο	45

Ενίσχυση ερευνητικών υποδομών και παροχή υπηρεσιών σε παραγωγικές ΜμΕ

Ενίσχυση Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας

- Οικονομικά κίνητρα
- Συνεργατικά Έργα
- Ενίσχυση Τμημάτων Ε&Α Επιχειρήσεων
- Υπερταμείο Συμμετοχών Equifund
- Τεχνολογικά Πάρκα νέου τύπου

Κίνητρα Καινοτομίας και Επενδύσεων

Παγκόσμια έρευνα της Deloitte (Ιανουάριος 2019):

“The end of the third economic adjustment program in August 2018 finds **Greece offering significant innovation and investment incentive opportunities**”

“**Greece encourages innovation, capital expansion and employment opportunities** through a wide range of **government incentive programs**”

“Greece offers a host of incentives aimed at encouraging the growth of **R&D-intensive businesses**, including super deductions, **innovation grants**, employment incentives (payroll subsidies), and **a patent box**. Incentives also are offered to encourage **capital expansion and job creation**”

Πηγή: Deloitte report, Greece 2018

Οικονομικά Κίνητρα (Φορολογικά, Επιχορηγήσεις, Επιδοτήσεις)

Πηγή: Deloitte report, Greece 2018

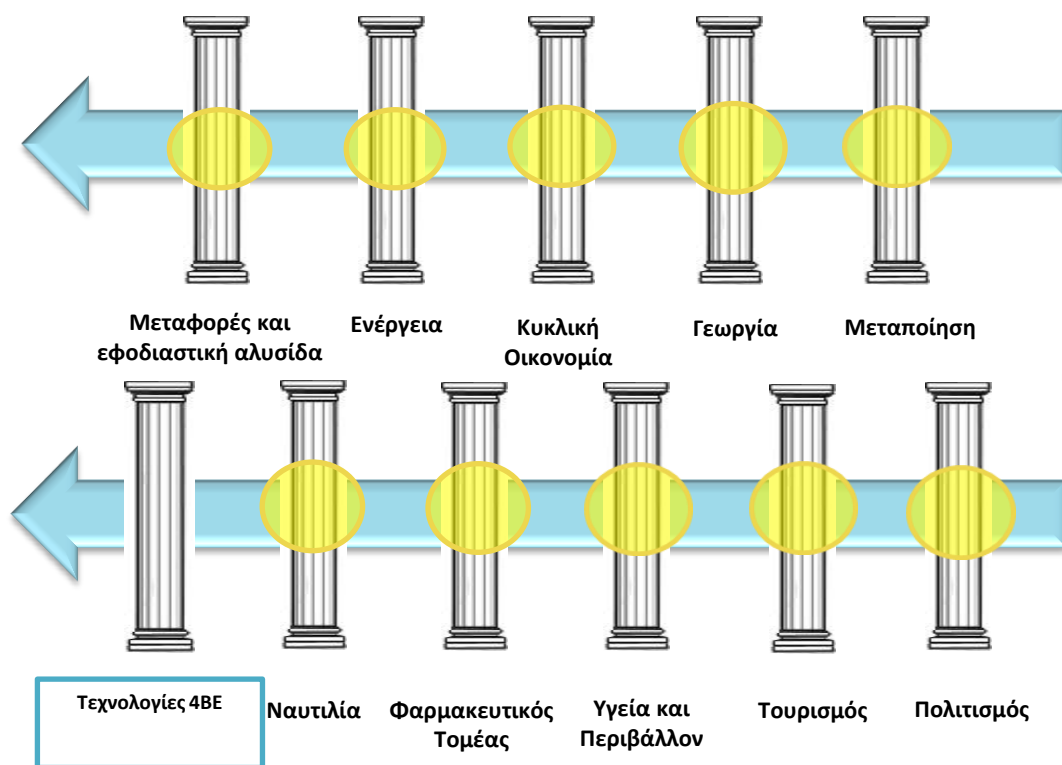
Συνεργατικά έργα: ΓΓΕΤ / ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ
Δράση: «Ερευνώ - Δημιουργώ - Καινοτομώ»
Αποτελέσματα 1^{ου} Κύκλου

388 εκ. € σε **606** Ερευνητικά έργα και
414 συνεργασίες Επιχειρήσεων με ΑΕΙ και ΕΚ
4000 θέσεις εργασίας σε Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα
(80 εκ. € για δράσεις 4ΒΕ)

2^{ος} Κύκλος (Προϋπολογισμός 250 εκ. €):

- Στήριξη του στελεχιακού δυναμικού Τμημάτων Ε&Α καινοτόμων επιχειρήσεων
- **Ενίσχυση τεχνολογιών 4ΒΕ**

Διασύνδεση τεχνολογιών της 4ΒΕ με την αναπτυξιακή στρατηγική της χώρας

Τεχνολογίες 4ΒΕ

- Νανοτεχνολογία
- Φωτονική
- Μικρο-νανο ηλεκτρ/κή
- Βιοτεχνολογία
- Προηγμένα Υλικά
- Πληροφορική (ICT)/ Τεχνητή Νοημοσύνη
- Κατασκευαστικές Τεχνολογίες
- Κοινωνικές & Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Δυνητική Ελληνική παρουσία στην 4ΒΕ

Ένα νέο ελκυστικό χρηματοδοτικό εργαλείο:

Η δημιουργία Υπέρ - Ταμείου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (EquiFund) (Δεκέμβριος 2016)

- Σύμπραξη του Δημοσίου με το EIF και την EIB με ελάχιστο συνολικό επενδυτικό κεφάλαιο **300 εκ. € (200 εκ. € δημόσια δαπάνη)**
- **Αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων:** Επενδύσεις υψηλού κινδύνου και start ups από το Ταμείο **«Παράθυρο Καινοτομίας»**
- **Λειτουργία σε περιφερειακό επίπεδο**
- Έμφαση σε **παραγωγικές καινοτόμες επιχειρήσεις**
- **Αξιολόγηση αποτελεσμάτων μετά από 1 χρόνο λειτουργίας**

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ

**Ιδιωτικός
τομέας**

**Δημόσιος
τομέας**

- Διαχείριση
- Επώαση
(Mentoring – Coaching)
- Fund Manager

- Κτιριακές Υποδομές
- Πρόσβαση σε
Εργαστηριακές
Υποδομές ΑΕΙ και ΕΚ
(Competence Labs)
- Θεσμικό πλαίσιο/ Κίνητρα
(Χρήσεις γης – Αδειοδοτήσεις –
Φοροαπαλλαγές)

- ➔ Χρηματοδότηση από Διαχειριστή (κεφάλαια σποράς /συμμετοχών, κ.α.)
- ➔ Παροχή Υπηρεσιών (proof of concept, προβιομηχανικά πρωτότυπα, κ.α.)

Εμβληματικές Πρωτοβουλίες

Συντονισμένες από την Πολιτεία δράσεις που στοχεύουν:

- ➔ Σε αποτελέσματα με άμεσο, σαφές και ορατό **κοινωνικό αποτύπωμα**
  - **Ιατρική Ακρίβειας (10,4 εκ. €)**
  - **Κλιματική Αλλαγή (64 εκ. €)**
- ➔ Ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών για την προσθήκη αξίας σε προϊόντα εθνικής σημασίας
  - **Αγροδιατροφή (9,6 εκ. €)**
- ➔ Στην επώαση αναδυόμενων επιστημονικών τομέων που αναμένεται να καθορίσουν το τοπίο των τεχνολογιών της 4BE
  - **Κβαντικές Τεχνολογίες (1 εκ.€)**

**Η ερευνητική πολιτική που έχει
διαμορφωθεί και υλοποιείται προωθεί
μία ολιστική, συγκροτημένη και
συστηματική, βήμα προς βήμα
προσέγγιση στην Ανάπτυξη
με βάση την Οικονομία της Γνώσης!**